اداره خانه و قونطور تفلیس اوریبیلیانوف کوچه‌سی 12 (۱۲) نومره‌لی ایو

ایول آیلنگ اوّلندن شو 1903 ۱۹۰۳ نجی ایلنگ حقامته دك شرق روسنگ آبونه یعنی مشتری قیمتی تفلیسده: 6 (٦) آیلغی 4 (۴) منات (روبل)، 3 (۳) آیلغی 2 (۲) منات 50 (۵۰) قاپیك‌در. روسیه‌نگ اوزگه شهرلرنده وایران دولتنگ هریرنده 6 (٦) آیلغی 5 (۵) منات، 3 (۳) آیلغی 3 منات‌در. باشقا مملکتلر ایچون 6 (٦) آیلغی 7 (۷) منات 3 (۳) آیلغی 4 (۴) منات‌در.

شرق روس

جمعیت ایشلرینه و ادبیاته مخصوص چهارشنبه جمعه و بازار گونلری چیقان ترك غازتی

(Редакція и Контора: Тифлисъ, Орбеліановская улица домъ, № 12)

РУСЪ

اعلان سطرندن اوّلنجی صحیفه‌ده 10 (۱۰) قپك دوردنجی‌ده 5 (۵) قپك آلینیر. غازت ایچون گونده‌ریلن کاغد و مکتوبلرده یازالانگ بری و آدی اولمالیدیر. باصلمیان کاغدلر گیری گونده‌رلمز. غازت صاتجنی 11 (۱۱) ساعتدن 12 (۱۲) یه‌دیك بازاردن سوایی گورمك اولور.

آیری نسخه‌سی هر پرده (۵) (5) قپك

ШЯРКЫ

نومره 50 (۵۰) چهارشنبه 30 (۳۰) ایول 1903 (۱۹۰۳) نشرمرگ اوّلنجی ایلی 17 (۱۷) جمادی‌الاول 1321 (۱۳۲۱) نومره 50 (۵۰)

اعلان

خارج سرحدده ویا رسیه‌نگ مختلف یرلرنده ساکن ویا قونتور و اداره‌لری او لان شخصلردن، قیرمالردن و تأسیساتدن صادر اولان اعلانلر، زاقافقاس، شمالی قافقاس و ایران مستثنا اولدیغی حالده بلا استثنا قبول اولونورلر (ل) و (اه) متسل و شرکانام اعلانلر تجارت ایوینگ مرکزی قانتورنده که آدرسی بویله‌در:

Центральная Контора Объявленій Торговаго дома Л. и Э. Метцель и Ко. Москва, Мясницкая домъ Сытова. Отдѣленія: въ С.-Петербургѣ, на Марской № 11 и въ Варшавѣ Красковское Предмѣстье № 53.

اعلان

ایولگ اولندن غازتمرگ سوگ (آخرمجی) آلنی آیلق آبونه‌سی باشلاثیر قیاثلری صحیفه‌نگ باشنده‌کی اعلانده مندرجدر.

اعلان

غازتگ آبونه یولندن اوچ روبل (منات) گوندرن مشتریلرمز، اگر ایول آیلنگ آخرینه تك آبونه‌لگ مابقی سنی، که‌اولسون اوچ مانیت، گوندرمه‌سلر اوتاریخدن اونلره غازت گوندریلمه‌یه‌جك.

تلغراف خبرلری

24 ـ ایول

ستارودوب ـ شدتلی یاغمیردن، دولو دن و ییلدن صوگره فوق العاده بر یا نغین و قوعبولدی: اهالینگ اُولری بلا استثنا یاندی. کویلیلر نهایت درجه‌ده مضطرب و مأیوس اولمشلر.

صوفیا ـ اسلامبولدن گلن شایعات، منا ستر ولایتنده و قوعبولموش اغتشاشی تصدیق ایدیور. اغتشاشه فارشی جدی معامله‌لر قبول اولونموش. اغتشاشگ موقتی باشچیلری غرو ف (غرۋ۸ۋ۵) و (سارافوو) در. بولغاریا قوعاته منتظر پولیتیقا دوتیور. صدر نشین ز یری عثمانلی قومیسیاری و خارجی دو لرگ قونسوللری یوخلامشلر (استمزاج تمشلر). پیترووو (پ۳ترۋ٦) بیان ایتمش که فتشاشی، مناستر ولایتنده وقوعبولموش حا دثه‌لر تولید ایتمش، و بوگا گوره وقوعا تگ تولدندن عثمانلی دولتی گرگ مسئول ولسین. رسمی دائره‌لر امیندرلر که عثمانلی عصیانچیلری قتل ایتمگی روا گورمز. بولغار یا امید ایدیورکه بویوك دولتلر ماکدونیا مسئله‌سینه مداخله ایدرك ایشی صلحه تیتیریرلر.

اغتشاشی قاوزیان و تولید ایدن (بوریس سارافوو)در.

صوفیا ـ وه‌له‌س (و۳ل۳ـ) و سلانیك دمیر یول خطلرینی قوپاردوب، آپارمشلر. سلانیك ایله (بیتولیا) نگ آرالغنده گیدیش گلیش کسیلمش. انقلابجی قومیتیلر دمیر یول قطارینگ حرکتنی قطع ایتمگه دائر شرق دمیر یولینگ اداره‌سینه امر ویرمشلر. رشدی پاشا عسکرلر ایله بیتولیایه گیتدی. انقلابجیلرگ یگیدن اجرا ایتمش سوء قصد لرینه سبب قونسوللر ایتدیگی تفتیشگ اثری و نتیجه‌سی اولمامامیدر: هر چند دوستا فلرگ بصیلری حبسدن آزاد اولونموشلر ده، اما چوق آدم یگیدن حبسه سالنمش.

اسلامبول ـ ماکدونیا قومیتیتلرینگ سوء حرکتلرینه دائر گلن تهلکه‌لی و مختلف خبر لر اول باشدن باب عالینی و سیاست دائره لرینی مضطرب ایتدی شدتله غدار معامله‌لر یاپمقدن قومیتیتلرگ قصدی محض آوروپانگ مداخله‌سینی ماکدونیا مسئله‌سینه جلب ایتمکدر. بعضی ولایتلرگ مسلمان اهالیسی مضطرب اولوب عصیانچیلردن قصاص آلماق قصدیله مذاکره ایدیورلر و احتیاطلی داورانوب لارم گورد یکلری متقدم تدبیر و تشبثاتی عمله گتیریورلر و بوده ایشگ حالنی تهلکه‌لی ایدوب یقیناً غم افزا نتیجه‌لر تولید ایده‌جك. باب عالینگ روسیه و آوستریا سفیرلرینه ویردیگی بیان نامه‌لردن چته‌لرگ باشچیسی نگ (۳ن۵د۳ن) ده ساکت دوران بولغارلری اغتشاشه تحریك و تشویق ایتدیگی معلوم و آشکار اولیور. مناستر ولایتنده، (ایلیجه) آدلی یرده انقلابه تشویق ایدن تحریرات پیدا اولونمش. مذکور تحریراتده آوروپا نگ دقتینی جلب ایتمك قصدیله (ایلیجه)ده سکوت ایدن مسلمانلری، یونانلری و عسکر لری قتل ایتمگه اشاره اولونیور. بو یاقین زمانده 15 بولغار ضابطی چته‌لره باشچیلق ایتمك قصدیله ره‌سگایه (ر۳سگ۲) گیتمشلر.

حلمی پاشا خبر ویریورکه 200 آدمدن متشکل اولموش چته (ن۶ر۲ج۳و) و (تس۲پ۲ل هن۲۵) آدلی متلمرگ قوماندا سی آلتنده (قیرچوو)ه و (قومانوو)ه توکولمگه حاضر لاشیورلر. دون بعضی یرلرده بوغدالری (بیچیلمش حاصلاتی) یاندیرمشلر. آلتمش آدمدن متشکل اولموش چته (عسکس) آدلی کویه توکولمشلر (بلد۸خل۸خ۵) کوینگ اهالیسی اهل و عیاللر یئی قویوب، قاچمشلر. (پریلیپ) قضاسنده عصیانچیلر (دیبلنجه) و (قاماما) کویلرینه توکولوب، مذکور کویلری یاندیرمشلر: اهالی، عصیانچیلر ایله مختلف یرلرده وورو شیورلر. تلغراف خطلرینی داغیتمشلر: (قیرچوو)ده دخی تلغراف خانه لری داغیتمشلر، بر نیچه کویار یاندیرمشلر و 50 عسکر قتل ایتمشلر. (پریلیپ) داغلر نده پنهان اولان چته‌نگ دیورلر شهرلره توکولمك مرامی وار. هر یرده اغتشاشه قار شی تشبثات عمله گلیور. ارضرومدن قونسو للر یازیورلر که گویا کردلر یگیدن ارمنیلرگ اوستلرینه توکولمك مرامللری وار.

قازان ـ «نادەدا» جمعیتینگ (قوزلووقا) ده اولان گمی کوریسی جمیع متاعیله ایکی یا اوچ عمله‌لر ایله یانمش.

26 ـ ایول

اسلامبول ـ خارجی وزیر روسیه وآوستریا سفیرلرینه بیان ایتمش که باب عالی عمده دقتینی مسلمان اهالیسینگ طرفندن شقاوتلی ایشلر باش ویرمه‌مکینه عطف ایتمش. بعض علامتلردن گوریلیورکه ماکدونیا اغتشاشچیلری ایله ارمنی قومیتیتلرینگ آرالغنده اتحاد واتفاق عمله گلمش. ماکدونیا قومیتیتلری ارمنی ولا یتلرنده وقوعبولمش حادثه‌لری دست آویز ایدوب، ارمنیلری اغتشاشه قاوزیورلر که باب عالینگ ایشلرینی دهاده آرتیق مشکلاته سا لسینلر. بو گونلرده روسیه وآوستریا سفیر لری ایتدیکلری سؤاله باب عالی جواباً یازمش که ایشگ صورتی غیر تهلکه‌لی‌در وحمیدیه آلایلرینه تعلقی اولمیان گردله‌ر 2,000 تفنك پایلاماق خبری مطلق اساسسزدر.

سلانیك ـ مناستر ولایتنده اغتشاش وعصیان عمومیدر. عصیانچیلر بوغدا انبارلرینی یاندیر ییورلر. قروشوو (ق۲ر۸ش۶و) ده قومبارا ایله اولوز عثمانلی مامورلری وبر نیچه عثمانلیلر قتل اولونموش.

بلغراد ـ صربستان ضابطی (پ۲و۳ل م۵خ۲ ل۸ن۵ج) آوستریا مامورلرینه داوایه آناده اولماق پلانینی ال آلتندن ویرمش.

اسلامبول ـ هر چند ماکدونیا قومیتیتلری آوغوست آیینگ 2 سنده اغتشاشی باشلاماغه قرار قویموش ایدیلر، اما کیچن بازار باشلا مشلر. قونسوللرگ مناستردن ویردیکلری تلغرا فلردن معلوم اولیورکه چته‌لرگ (ر۳ـن۲) آدلی یرده بعض کویلره توکولموشلر. آلتی نقطه‌ده چته‌لر ایله عسکرلرگ آرالغنده وورو ش وقو عبولموش وبعضی موقعلرده چته‌لر ایله مسلمان اهالیسی چاریشمشلر. چته‌لرگ باشچیلرندن 15 آدم گلمش. (بالقووا) و (سارافوو) بولنرگ ایچنده‌در. مناستر ولایتنده تجارت وگیدیش گلیش کسیلمش. بر اوردو قوشون یولده‌در. اغتشاشی سوندیرمگه گوندریلن اوردونگ قو ماندالغی سلیمان پاشایه محول اولموش. (کیچن)، (فراتوو) و (اگری پلنك) قصبه‌لرینگ یا قیلغنده بویوك چته‌لر ظهور اولموش. اسکو بده عسکرلری زیاده‌لندیرمشلر. حلمی پاشا اسکوبه قاییتمش.

صوفیا ـ اساسلی منبعلردن معلوم اولیورکه اغتشاش سلانیك واسکوب ولایتلرینی احاطه ایتمش. (غرا) تفنگلر ایله مسلح چته‌لر عثمانلی کویلرینی، عسکر خانه‌لرینی، کورپیلرینی وستا نسیالرینی داغیتمشلر. عثمانلی عسکرلری چته لری قارشولیانده، چته‌لر داغلره قاچیورلر.

بولغاریا حکومتی نهایت (اینتهرس) ایله، اما پك راحت وسوبوق بورك ایله وقوعاته مشاهده ایدیور، چونکه امیندر که عثمانلی ایشی صلحپرورلك وتدبیر ایله حل ایدوب بولغارلیانی تهلکه میدانه گتیریتمیه‌جك. عثما نلی مسلح فرقه‌لرینگ بولغاریا داخلینه کیچمکلر ینه ممانعت ایتمکدن اوتری بولغارلیانگ حربی وزیری حدودلرده اولان قاراوول خانه‌لره شدتلی یازیلمش فرمان نامه گوندرمش.

27 ـ ایول

اسلامبول ـ بیلدیز کوشگی و باب عالی اغتشاشگ شدتلنگینی ایشیدوب اول باشدن نهایت مضطرب اولموشلر، اما گیتدگجه کاستکله شیورلر. اغتشاش برچه مناستر ولا یتنده شدتلنیور. باب عالی رشدی پاشانگ قومانداسی آلتنده اولان قوشونی ردیف قوشونی ایله تبدیل ایتمگه قرار قویموش. عثمانلی خبر لرینه گوره، یوزآدمدن متشکل اولموش چته، وودەن (و۳۵٦ن) داغلرنده شقاوتلی ایشلر عمله گتیریور: بر نیچه مسلمان اُولرینی و بوغدا انبارلرینی یاندیرمشلر. (دیبر)گ اطرافنده 200 آدمدن متشکل چته وار. (سرس)ده هوایه اوچوراجی شیئلر ایله دولو قومبارالر آتان بر بولغاری حبسه سا لمشلر. (بتلیس) و (ارضروم) ولایتلرنده کردلرگ ارمنیلره قارشی شقاوتلی ایشلرینه دائر باب عالی روسیه‌یه جواب یازمش. ایشگ حالی تهلکه‌لی اولمامغینی باب عالی انکار ایدیور. آخر گونلرده بیلدیز کوشگنده وزیرلر مجلسنده ماکدونیا مسئله‌سی مذاکره اولنیور ایدی.

صوفیا ـ ایی معلومات کسب ایتمش نبعلر اغتشاش بوتون اسکوب ولایتینی احاطه ایتدیکنی خبر ویریورلر. چته لر عسکرلری تعقیب ایدیورلر ویك چوق عسکر قتل ایتمشلر. بالتالر ایله مسلّح کویلیلر و (غرا) تفنکلر ایله سلاحلانمش چته لر شدتلی وورو شدیلر. چته لر اوغریدیه (٦غرهسه٣) ایله (بیتولیا) تك آرالغنده اولان دره لرده تو پلاشمشلر.

28 ـ ایول

اسلامبول — باب عالی‌یه خبر گلمش که اغتشاشچیلر بش کونی یاندیرمشلر واهالیسنی قتل ایتمشلر. کویلرك اهالیسی مسلمان ورومدر لر. باب عالی شدتلی یازیلمش برلوتایایه بویوك دولتلره مراجعت ایتمش. اغتشاشچیلرك شقا وتلی ایشلرینك اوکنی آلماق قصدیله مناسترده اولان قوشونه قوماندا ایتمکدن اوتری مشیر عمر رشدی پاشا مذکور ولایته گیتدی.

بلغراد — ایول آینك 27 گیجه عثمانلی قومیسارینك أوتك پنجره‌لرینك شیشه‌لرینی (م٥ل٣ن٥و٣ج) آدلی برآدم بوتون سیندیرمش. مقصری دوستاق ایتمشلر. خلقك غضبناك اولماغی روسیه قونسولینك قتل اولونماغینك نتیجه‌سیدر.

سلانیك — عثمانلی عسکر قاراوللری بتولیایی محافظه ایدیور. دکانلر شهرده باغلانمشلر. دمیر یولك عمله‌لری چته‌لردن قورقوب دمیر یول خطینی تعمیر ایتمیورلر. ایشلر تهلکه‌لی اولماغینه گوره ماکدونیاده دمیر یوله گیدیش گلیشك کیلمکینی مطالبه ایدیورلر.

صوفیا — روسیه قونسولینك قتل اولونماغی غمناك تأثیریاغشلادی ماکدونیا دائره‌لری چته‌لر رهسنایی احاطه ایتدیکلرینك خبرینی آلمشلر. قنیاز فردیناند آوغوست آینك 2 سنده عودت ایدهجك.

اسلامبول ـ سلانیکدن گلن شایعاته گوره 24 تابور ردیف قوشولنی سفره حاضر حالته گتیرمك ایچون دولتدن امر گلمش. مناستر ولایتنده مسلمانلر دخی چته تشکیل ایتمشلر، بر طرفدنده کوبلرك خریستیان اهالیسی اغتشاشچی چته‌لره قوشولموشلر.

بلغراد ـ بیتولیده روس قونسولی روستقو فسقی‌یی عثمانلی عسکری اولدوردی. روستقو فسقی‌نك اولومی قاویه (هلمی‌یه) چوق هیجان ویردی. قونسول یازی (یایی) عایله‌سیله بیتو لینك یاقیننده (بوقووو) (٨قه٦و٦) موناسترنده گیچیریور ایدی که اوردان هرگون قونسولخا نه‌یه گلیور ایدی. شهره گیرن یرده توپچی قازارماسی (قیشلا) وار. گیچر ایکن گوردیکه عثمانلی (چاسووویی) (قاراوول دورن عسکر) گندیسنه بغضله باقوب، احترام سلامی ویر مدی. قونسول یاقینلاشدیکه عسکردن صورسون، (سوروشسون) بو حالده عسکر اوچ دفعه تفنك آتدی. قونسول یقیلدی دیم دیك (بردن بره) اولدیگی حالده.

پتربورغ ـ رسمی غازتده نشر اولمشدر تلغرامدر: برمجی‌سی اسلامبولده‌کی روس سفیر ندن ایکمجی‌سی بیتولیده روس قونسو لخانه سنی اداره ایدندن که‌بونلر ژاندار حلیمك لر واوچومجی سی خارجیه وزیرینك آشاغا ده‌کی 27 ایولده اسلامبولده‌کی روس سفیرینه گوندردیگی: پادشاه ایمپراطور سلطان حضر لرندن تلغرام آلدی که روس قونسولنك بیتو لیده‌ده وقوع بولان وقاینده‌ن اوتری چوق آغیر تأسف بیان ایدیور. عینی وقتده سردن گلیب روستقوفسقی‌نك طوقناقلی قتلنه عاید اولان تلغرامی همایون نظره عرض ایتدم پادشاهمز فرمان بویوردیلر که‌سز، صدراعظم طرفندن سزه ویریلن وعد وتأمیناته کفایت ایتمیوب، عثمانلی حکومتنه غایت اصرارلی وشدید مطا لبه ابراز ایدمسکز مکمل کفایت آلمق ایچون وبلا تأخیر واوزگه‌لره عبرت اوله‌جق درجه ده مجازات ایلمك ایچون هم مقصری وهم هپ شو ملکیه ویاحربی مأمورلرینی که ایقاع اوراده صرف اوله‌جق پاره‌لری، اوچ قسمه بولمشدر:

ـ (مصرف ومخارج) پاره‌سی (احتیاط) پاره‌سی و (آسوده سرمایه) که باقی اولوب فائضندن استفاده اولنور.

مخارج پاره‌سی شیمدیکی زمانده، هرگون جاری اولان عمله صرف اولنور، اوستاقه موا فق اعاله‌لره خرج اولنور. احتیاط پولی: مکتب ومدرسه‌لر وایتام خانه بناسی وبشقه یردن چوق پاره صرف ایدهجك بر عمل او لورسه، بو احتیاط پاره‌دن اکمال اولنور. برده اصل مایه‌سی صرف اولنمازـ بونی دائم آرتدیرمق، زیاده ایتمك لازمدرکه اصل جمعیت خیریه‌نك بقاسی واوزون عمرلره دوامی ایچون خدمت ایدهجك پاره بودر، بونی ممکن قدر زیاده ایتمك لازمدر. بز بوراسنی مفصل وآچیقجه یازمق ایسترز. زیرا بر چوق یر لرده بو قسمنی آکلامق مشکلجه‌در، زیرا اسمی بر شبهه‌نی داعی‌در، (توقتلماز ،ال اوزاتیلماز) بر پاره دیمشلر.

جزئی بر ملاحظه اولنورسه، ظاهر وعیان اولور که: زمان بر حال اوزره دوام ایده میور، بو سنه‌لر هر طرفده بوللق، امن و آسایش برکمال، جمعیت خیریه‌لره اعضا یازیله جق آدملر بولنیور، آقچه، پول گلیور، کوپ بخشی‌در. باقدق برده زمان گلدی، مملکتده اولونان بویوشرمانه غدارلقك مسئولیتی (جوا بدهلگی) آلنرك اوزرینه دوشویور.

تفلیس 30 ـ ایول

ماکدونیاده

تلغراف بیتولیده روس قونسولی روستقو فسقی‌نك بر عثمانلی ژاندارمی طرفندن قتل اولدوغونك خبرینی گتیرمش. وقعه انتها مرتبه ده غم افزا، اضطراب ویریجی وعمومی صلح وآرامی تهلکه‌یه سالاجق قدر تهلکه‌لیدر.

دورد آی داها اولمادی بر غازت چیقاریوروز بو ایکمجی روس قونسو لیدر که ماکدونیاده قتل اولدیغنی بر خبر ویریوروز. بویله نادیده وقوعاتك بو قسم سرعتله تکراری عمومی صلحك دوامنی صمیماً آرزو ایدنلری نقدر قورقوتسه سزادر.

فقط وقعه نقدر غم افزا وهیجان ویریجی ایسه‌ده امیدمز عمومی صلحك دوامنه متزلزل او لمویور. شجربینانك قتلی ماده‌سنده اولدیغی کبی بو خصوصده دخی قاتلك تفنکنی روس قونسو لنك اوزرینه چویرن شقاوت نه‌عثمانلی حکومتنك ونه‌عثمانلی ملتنك روس ملّتنه نسبة حس ایندکلری دشمنچیلك دگل. حاشا و کلا! بلکه عقلی قوه‌لرینی ماکدونیا اغتشا شلری اعتدالدن چیقارادیغی، احوال عالمدن وگندی ملتنك نفع وضررلندن خبری اولمیان بر فاناتیقك بلا شعور یاپدیغی تجنیدر.

سلطان حضرتلری درین تأسفنی ایمپراتور پادشاهمزه اظهار وبیان ایتمش. صدر اعظم فرید پاشا که غیرتی، اجراآتنده اصراری و اصلاحاته طرفدارلغی عموماً معلومدر، کامل کفایت ویره‌جکنی وعد ایتمش. ایمپراتوری دولتمز ایسه کفایتنك مکمل ومجازاتك عبر تبخشا اولمه‌سنی اصرارله وشدتله مطالبه ایدیور ایسه‌ده حمد اولسون هر جهتله حقلی اولان بو مطالبه‌سندن زیاده شی ایسته‌میور.

انشاء الله عثمانلی دولتنك حسن نیتی و حقیقی اقتداری سفیرمز زینوویف حضرتلر ینك مطالباتنی سرعتله عمله گتیرمکه کافی چیقار واحوال عالم عموماً وبالقانلرده حال حاضرده اولان وقوعات خصوصاً بو المناك فاجعه نك دخی سیاسی عالمدن صلحه خلل گلمکسزین دفع ورفع اولماسنه مانع اولمزلر.

تفلیس 30 ـ ایول

زاقافقاس معلم سمینارياسنك مدیری قافقاس تعلیم اوقروغنك پوپه‌چیتلنه مراجعتله چا لشیور که سمینارياینی غوری شهرندن تفلیسه نقل ایتسینلر. بوسمینارياده برده برتاتار ویاترك شعبه‌سی‌وار که اوراده مسلمان معلّمری تدریس اولونورلر. سمینارياینك منضماتنده برده برابتدائی مسلمان مکتبی‌وار که معلّملك اوگرنن طلبه‌لر جوجوقلره (اوشاقلره) درس تعلیمنی اوراده اشقاید ییورلر.

زاقافقاس معلّم سمینارياسی ایلریکی جا نشین بویوك قنیاز میخاییل نیقولایه‌ویچك قافقاسی اداره زمانده تأسیس اولنموش. اورا دکی ترك شعبه‌سنك زاقافقاس ترکلرینك معا رفنه دقته‌شایان تأثیری اولمشدر.

اگر باشدن ترك شعبه‌سنك اولمجی اینسبقتوری مرحوم چرنایفسقی‌نك اسمنی یاد ایتمکی حق شناسلق تقاضا ایدییور.

اوقوییوب یازماغی صوتی یولده ترك‌ایلنده اوگرنمکی روس مسلمانلری ایچنده اولمجی وضع ایدن بومارفمند ویزم قومزه خیرخواه روسدر.

ارباب قلمزدن ایچنده هرجهتله ممتاز اولان محترم فریدون‌بك گوجرلینسقی بوگونلرده سوز گلمش ایکن، شرق روسده دیدیکی کبی بوحالکی حالده صوتی اصولنك یعنی‌اصول جدیدك بزم ایچمزده نشر سواده بویوك خدمتی اوله‌مز چون بزم بیسواده اوقوییوب یازماغی جتینلندیرن شی حرفلرمزك شکللرینك چوقلغی‌ایله اعرابك یازیلماسیدر که بودرد ایچون اصول جدیدك النده هیچ دواوعلاج

فیلیه‌تون

جمعیت خیریه‌لر

بزم روسیه مسلمانلری آراسنده، بو صوك سنه‌لرده، هر شهرده‌بر رجمعیت خیریه آچیلد یمی، غایت خوش تلقی اولنمش ایدی. حقیقتاً بو خیرلی یاردیم وکومك، تعاون جمعیتی، کوب یخشی ایشدر. بوندن کوب فائده‌لر امید اولنه بیلور. مدنیت عالمنده بولنان مسلما نلر، بو خیرلی ایشك اساسنی قورمشلردر. بولدن اوتری، بز عموماً مسلمانلر، بو آدملره تشکر ایتمکه بورجلی‌یز، هر زمانده تشکر ایده‌رز، مرحوم اولانلرنی‌ده خیر ایله یاد ایده رز. فقط بو جمعیت خیریه مؤسسلری ویار دیمجی‌لری وطرفدارلری، بو باخشی ایشك اساسنی قورمشلر، بناکوب یخشی‌در، یالکز بو آدملر امور اداره واستقبالنی تأمین ایده جك یولی آچیق گوسترمیوبدر. اصل برنجی درجه‌ده مهم اولان نقطه، مرکز بوراسی‌در. جمعیت خیریه بر سنه، بش سنه ایچون دگلدر بلکه بو مؤبد بروقف قبیلندندر. بس بونی اوزون عمرلره دوامی چاره‌سنی، بو گوندن اعتباراً هپ فکر ایدیوب، اوکنا گوره یول آچمه لی‌در. اصل عادی اوستافلره (نظام نامه) گوزل اعتبار اولنورسه، هپ ظاهر وآشکاره‌در که، بنده اوراده اعضا بولنمادیممدن، بر سوز دیمکه حقم یوق ایدی. بر خیلی زمان صبر ایتدم، یانمده بر ضابطه (آفسیر) قولاقدن سو یله‌دم ایسه‌ده، اوده آکلاتماق ایسته‌مدیکی کبی، آکلامق‌ده ایسته‌مدی. مسئله‌ده بنم فکرمه بناء غایت مهم، زیرا بو کبی برجمعیت خیریه‌نك الی الابد بقاسینه قدر خدمت ایدر. بو جهتنی ملاحظه ایده‌رك، یانمده بولنان احبابدن برلندن بش روبله قرض حسنه آلوب اعضا قید او لنمه‌یه مجبور اولدم، وجدانم بویله حکم‌ایتدی بعده رئیس افندیدن استیذان ایدوب: مسئله‌نك اهمیتنی، وبو «ال دیگمز سرمایه» نك لرو منی، بر قاچ توجیهلر ودلیللر ایله سویله‌دم ایسه‌ده، آکلاتمق ممکن اولمدی. اوقدر تکرار ایتدك، پتربورغ جمعیت خیریه‌لرندن مثللر هم گوستردك، بر تورلی افاده ایده‌مدك، روسجه کمکل بیلوب افندیلر بو پاره‌نك اسمندن قور قدیلر، عاقبت بر اختیار همت ایده‌رك، یوزده ایکی فائض چیقارمق اوزره قرار ویردی، همه حاضرین شول اختیار موسفیدنه رعایة (ایکی تین) ایکی قاپیك دیدیلر، بونی‌ده نظام نامه‌ده «ال دیگمز سرمایه» نك وجودی مجبو ری اولدیغندن قبول ایتدیلر، والا هیچ قبول اولنمایه‌جقدی. بزم بش روبله‌ده یاندی! یالکز بروجدان مسئولیتندن قورتولمش بولندق.

برآقت اولدی، آجلق قحط وغلا اولدی، هرکس نفسی نفسی دیر، جمعیت خیریه اعضالغنه بش روبله‌یی ویره‌میور، بو زمان جمعیت خیریه‌لره خارجدن برپول گلمیور. شیمدی بوجمعیتلرك حالی نه‌اولور؟ نه‌ایلر؟ فقرایه معاونت زمانی همان گلدی! بزده پاره یوق، حالمز نه‌اولور؟ آآ!!! شیمدی گلدی اصل دوام ایده‌جك زمان، شیمدی گلدی اصل یاردیم ومعاونت ایده‌جك زمان، ایشته (آسوده سرمایه) نك فائضی بو ساعت ایش گورور، اصل جمعیت خیریه‌ده بو زمان لازمدر. جمعیت خیریه‌نك بر ملیون اصل مایه پاره‌سی اولورسه، اونوز بیك روبله فائض گلوری اولورسه، بیکلرجه آدم تربیه ایدر، بویله آغیر زمانلرده خدمت ایدر.

بن بو سنه یاز باشنده، آپریل آخرنده قرا نده بولندیغم زمان، اتفاقاً جمعیت خریهٔ عمومی مجلسنده حاضر اولدم؛ بو مجلس اصل ال دیگمز آسوده سرمایه آییرمق خصوصنده مذاکره اولنمق ایچون، جمع اولنمش ایدی. مجلسده اوّل رئیس انتخاب اولندی، صوکره مذاکره‌یه باشلاندی. صورت مذاکره، اول بو «ال‌دیگمز سرمایه» نك لزوم وعدم لزومندن آچیلدی. اکثر آراء، بلکه عمومیت ایله حاضرین، بو پاره‌نك عدم لزومنه قرار ویردیلر، دها توغریسی، بو جمعیت الندن وتصرفندن کلیاً گیده‌جك بر پاره اوله‌جغنه ذاهب اولدیلر.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-171133730-17041532519030812-10/fragment/page=2

یوقدر.

بودرتک علاجی ایسه یوزایل اولورکه اوّل یوروپاده وصوکره مسائلر مالیچنده اهل خبره نظری اوله‌رق، اتحاد آرا ایله مختلف شرق ویوروپا دیلرنده سویلمشلر کاوده وساده قاعده جکدن «هرحرف ایچون آنجاق برشکل یاز اعرابی دخی، که آنلره یوروپا ایلر غلاسنی وویل دیورلر حروف کبی سطر ایچنده یاز.»

عملی بولده بوقاعده‌نک تطبیقی آکاماتوقف ایدی که یکی اصول یازیده نطق صدالری کلمه‌لره مذکور قاعده ایجابنجه یازیلمغله برابر، یکی خطک مفرداتی معروف و مأنوس اولسون تااینکه نادیده‌لك خطک شیوعنه باعث اولماسین. چوق تفکر وتعقلدن صوکره بویله برخط بولونمش بوخط، محمدآغا خطیدرکه کلمه‌لری تشکیل ایدن نطقی صدالر بوخطده تلفظه تطبیقاً یازیلدیغی حالده حرفلرك واعرابلرك هپ شکللری متداول یازیمزدن آلنمشدر.

سوادی صوتی اصول ایله تعلیمدن براوزمان کاملا استفاده ایده‌بیلیرز که باشدن مبتدیلره محمدآغا خطی واسطه‌سیله دیلمزی تشکیل ایدن صدالری برر برر کوز لجه تائیدوب صوکره متداول خطمزده هانکی صدایی هانکی وسیله ایله یازماق قاعده اولدیغنی وعلی‌التخصیص اعرابلرك یرینه نره‌ده نه‌یازیلدیغنی ویایازیلمدیغنی اوکره‌دلکه اوصورتده وآنجاق اوصورتده، بر ترك شاگردی برارمنی شاگردی قاچ وقتده کندی لسانی مکمل اوکرنه بیلیرسه اوده اوقدر وقتده کندینکیکینه آنك کبی مکمل اولدیغی حالده آشنااوله بیلیر.

مع‌هذا چرنایفسقی‌نك ترك‌لسانی تعلیمنامه‌سی ترك‌لسانی اوکرتمك یولنی برنجی دفعه اوله‌رق منتظم وعلم تدریسه موافق بولده کوستردی که‌بوراسی بزم ایچون پك بویاك برخدمتدر.

چرنایفسقیدن صوکره شمدیکی شیخ الاسلامز آخوند عبدالسلامك نام معارف اتسامنی یاد اینمکمز واجبدر.

شیمدی بزم بوراده: ایستر قزان جمعیت خیریه‌جیلرینه، ایستر پتربورغلی‌لره، ایستر سائرلرینه اولسون، عرض ایده‌جکمز بعض جهتلرك، لطفاً اعتبارّ وملاحظه‌یه آلنماسنی هر بررلرندن رجا ایده‌رز. بزم دیدیکمز کبی هرکس‌ده دیر؛ جمعیت خیریه کوب یخشی عملدر، هردم وهر شهرده بولنمغی لازمدر. فقط بونك بر قاچ شرطلری واردر، اکثری ده نظام نامه‌لرنده موجوددر؛ باقکز پتربورغ جمعیت خیریه نظام نامه‌سی: 16 نجی ماده سنده، برنجی سوز نه‌در؟ روسجه بیلمزسه‌کز بن ترجمه ایده‌یم: «جمعیتك مطلب ومقصود دینه ایریشدیرمك یول وچاره آرامق، آختارمق، ویولی چوغالتمق، آرتدیرمق چاره سنی ایزله‌مکدر.» باقکز قرداشلر بو ایش سزده وارمی؟ عجبا بو خصوصده قاچ دفعه مذاکره ایتدیکز دیه سؤال اولونورسه کوسترمه‌جك عذر کز وارمی؟ سزه بو حاللری عرض ایدن آدملره نه‌ایچون آجیقلانیرسکز؟ جمعیت خیریه مجلس اعضالرینك وظیفه‌سی بو کبی مسئله‌لره دقت ایتمکدر. پاره‌نك کله‌جك یولنی بولمقدر، والا حاضر توپلانمش پاره‌نی صرف ایدوب، صوکره عمومی مجلسده ایکی اوچ ساعت پاره ویریلمش آدملرك ترجمهٔ حالنی سویله مك معرفت دکلدر. پاره فقرایه ویریلمش، کیم اولورسه اولسون، مادام فقرادر، ویریلمشدر، بوکا هیچ سوز یوقدر، کیمسه بر شی دیه‌مز. کله‌جك پاره لری فکر ایتمه‌لی، پاره ویرمش آدملرك ترجمهٔ حالنی سویله‌مه‌لی، پاره‌لرك کلمه‌سی ایچون قاپولر آچمه‌لی، بیلمزیر آدمه آچو (آچیق) ایدوب جمعیتدن استعفا ایتمك مذنیت دکلدر. جمعیته بش روبله ویرمش آدملر، کیم اولورسه اولسون سوز سویله‌مك حقنی حائز اولور، جمعیت اعضاسی عسکر نفری دکلدر....

شیمدی‌یه قدر قاچ دفعه‌لر جمعیت خیریه عمومی مجلسارنده بولندق، بزم مدنی، ادبلی افندیلر بری بزینی فخری عضو (سسچمه) صایلاماقدن، بریرینه نهایتسز تشکر ایتمه‌دن، انواع معناسز، مناسبتسز تعظیملردن باشقه بر همت کوسترمه‌دیلر. هر سنه خارجدن کلن غزیته مخبرلری دخی یازمجق بر شی بولا میوب کیدیورلر، بو حاللره اسف اولنمزده، نه اولور؟ انسان بعض او مجلسده بولندیغی ایچون حیا ایدییور....

برده، بزم بعض شهرلرده جمعیت خیریه لرك آنجق اسملری وار، عملللری اجتهادلری هیچ یوقدر. بونکده حکمتنی بیلدن سکوت ایدمیه جکز. بزم سیریاده، بر زمان بر قالاده (شهر)، جمعیت خیریه آچمق فکرنده بو لنیورلر، برده تصادفاً اوراده بولندق. مجلس اولدی، مذاکره ایتدیلر، بریای افندی: جمعیت خیریه لزومنی سویله‌دی. دیکری‌ده: «جمعیت خیریه بره لازم دکل، بزم ایچون. اول مدرسه‌لرمزی تربیه ایتمك لازم، ایشته مدرسه‌لرمز خراب، بالالرمز جاهل قالیور، بره بولنی فکر ایتمك لازم» دیدی. بوده خوش فکردر، برده بولنی ترجیح ایده‌رك برقاچ سوز سویله‌دك. عاقبت اکثریت مکتب ومدرسه لنك اصلاحی لزومنه قرار ویردیلر. اوآراده بزم جمعیت خیریه جی‌بای دیدیکه: «جانم! مکتب ومدرسه‌نی جمعیت خیریه پارمسیله باقارز، بزه جمعیت خیریه آچمق لازم ایدی. اگر ایریپ مکرمسنه بارسه‌نك، قزان بایلری باشقه یرك بایلری، جمعیت خیریه‌لرینه آقچه صوا یلر. اوزمزده اولسه، هیچ اولمازسه اوزمز کده بار - دیردك. کوزل بر منطق! بویله جمعیت خیریه‌لرده اولمالی! ایشته بعض شهر لرد جمعیت خیریه‌دن مزام باشقه‌لرینه معا ونت کومك ایتمه‌مك ایچون بهانه آرامق ایمش. بیچاره آدملر! بر آدم ایکی، اوچ، اون جمعیت خیریه‌ده اعضا اولنماز دیمه کیم فتوی ویریور؟ بر آدم، بش روبله‌دن اون جمعیت خیریه‌یه الی روبله ویرورسه، نه‌لازم کلور؟ الی روبله برچوق پاره دکلدر. هر طرفده جمعیت خیریه‌لرده اعضا بولنمق چوق کوزل ایشدر. انسان هر سنه جمعیتلردن کلن حساب دفترلرینی موازنه ایدر، بری آخرك نظام نامه‌لرینه باقار، اعتبار اولنور، نه خوش حال اولور. آز چوق سرمایه ودو لتی اولان آدملر، هر یرده جمعیت خیریه‌لره اعضا یازیلمق لازمدر. فقط اعضا اولدقده صوکره، جمعیت خیریه اداره مجلسلری حا لنه دخی دقت ایتمه‌لی قصورلر بولنورسه سو یله‌مه‌لی، غزیته‌لرده یازمالی. یواش یواش اصلاح اولنور، ایش همت وغیرتده‌در. مرام الندن هیچ بر شی قورتولمز. هرکس وظیفه‌سنی بیلمه‌لی. غیرته قتور کتورمه‌یه‌لم. جمعیت رجا لی همتنی جمعیت خدمتنه صرف ایتمه‌لی.

پتربورغده جامع بناسی، جمعیت اعضاسی وظیفه‌سندن خارجدر. البته هر مسلمان اولد یغی مناسبتله او مسئله‌یه مداخله ایده‌بیلور، فقط جمعیت اعضاسی اولمقله، جامع بناسی قاریشه‌مز. او آدملر یکرمی سنه‌در پاره جمع ایدییورلر، کندیلری جمع ایدر، کندیلری تقیریرلر. پتربور غده‌جامع بولندن یوزسنه صو کره اولورسه احتمال، اما شیمدی اولاماز. ایشته بو 1903 سنه نجی سنه‌در، بولندن اعتباراً حساب ایدیکزده، شیمدی جمعیت ایشنه باقکز. زیرا سزك دوغریدن دوغری وظیفه‌کزدر.

ع. ابراهیم

عبادات، عقاید دینیه واحکام شرعیه تعلیمنامه لرینی مکتبلر ایچون برنجی دفعه نه‌اینکه آذری ترکلری ایچینده وبلکه علی‌العموم ایران شیعه‌لری ایچینده یازان آخوند عبدالسلام حضرتلریدر که ملتمز ایچون لازم والزم اولان شوتصنیفاتنی زاقافقاس سه‌میناریاسنده احکام الهیه معلمی اولدقلری زمان یازمشلر.

غوری سه‌میناریاسینك زاقافقاس مسلمانلر ینك عرفانی تعیشلرنده اوقدر اهمیتی‌وارکه حال حاضرده کی‌مفتیمز حسین افندی وشیخ الاسلامز آخوند عبدالسلام هر ایکیسی زاقافقاس سه‌میناریاسنك ایره‌لیکی معلملریدرلر.

اگر بویله برمعلمخانه تفلیس کبی سواد اعظم شهرده سنی وشیعه ادارهٔ روحانیه‌مزك مرکزنده اولورسه تعلیمخانه‌لرله جمعیت آراسنده لازم وواجب اولان تعاطی افکار ومبادلهٔ معلومات طبیعی یولده تأسیس ایدوب هم‌مکتب وهم جمعیتجه بویوك فایده‌لر حاصل اولور.

اوکا گوره اسلام جماعتی آدینه اوله‌رق زاقافقاس سه‌میناریاسنك تفلیسه گلمسنی آرتیق حسرتله آرزو ایدیوروز.

ooooooooo

قافقاس خبرلری

ولادیقافقازده اولان ایران قونسولی کندی مسئولیتی آلتنده اولماق شرطیله ولادیقافقازده مبتدیلر ایچون روس وفارس مکتبی آچماغی دولت طرفندن رجا ایدیور.

•

ایول آینك 22 سنده ولادیقافقاز دمیر یولینده قیزیل بورون ستانسیاسی ایله زارات یاریم ستا نسیاسینك آرلغنده دره زینده (در۳ژن د) گیدن مذکور دمیر یولك قاسسیرینك ویول قاراوولجیسینك اوستینه چاپاوولجیلر توکولوب اونلری یارالامشلر، صوکره سلاحلرینی وقا سیردن 6,000 منات پول آلوب قاچمشلر.

•

ایول آینك اولندن باطوم شهرینده روس- جین بانقینك شعبه‌سی آچیلمش.

•

(دز۳ر۷ل) ستانسیاسنده دمیر یول قطارینی سقطلندیرمك قصدیله خطه داش قویموشلر. حمد اولسون (یویزد) پژمرده اولمامش.

•

باکوده (غرادو ناچالستو) یعنی بیوك ضبطیه اداره‌سی تأسیسی مسئله سی حکومت دائره‌لر ینده یکیدن مذاکره اولنیور. (قاسپی)

•

شدتلی یاغمیر داغستانده اوسوخچای کوپر یسنی (سامور چاینده) یویوب، یخمیش. بوکا گوره آختی کوینه پوست گیتمیمور.

•

گله‌جك تدریس ایلندن باکو غوبرنیاسنده بعضی کویلرده اولان برصنف مکتبلری ایکی صنفلی ایتمکه حکومت رضا ویریور.

ooooooooo

اداره‌دن

زاقافقاس شیخ‌الاسلامی آخوند عبدالسلام حضرتلری شرق روسده درج اولماق ایچون ادارهٔ روحانیه مأمورلرندن برذاتك واسطه‌سیله (قاجور)دن برمفصل بند گوندرمش ایدیلر. متدك مألی قاسپی وترجمان غازتلریله شرق روس آراسنده اولان مناحته ومشاجره‌یه عاید ایدی. بندك آهنکی وروحی ایسه آرتیخ توخاناقلی ومقابله وجوابی مطلق دعوت ایدیجی ایدی. اسم عالیلرندن علاوه شیخ حضرتلری منصب مظملرینی دخی امضالرنده یازمشدیلر یعنی بندك آلتنده (زاقافقاس شیخ‌الاسلامی آخوند عبدالسلام آخوندزاده) فقره‌سی وارایدی. بندی درج ایتمك مباحثه ومشاجره‌یی تجدید ایتمك اولاجغندن علاوه ایکی میلیوندن زیاده روس شیعه‌لرینك روحانی ریاستنی دارا ومتضمن اولان شیخ الاسلاملق منصب دی احترامنی امورشرعیه وروحانیه‌یه هیچ دخلی اولمیوب، هرمملکتده، هرملتده روحانیلرك کناره جولق ایتمه‌لری عموما عادت اولان ایشلره، مناظره‌لره مشاجره‌لره، قارشمه‌سنه سبب اولاجاق ایدی که بوحالتك شیعه جمعیتنه اوقدرده خوش گورونه‌جکی مأمول دکل ایدی لهذا بزم کبی اوقویانلرمزك دخی عاشق اولدقلری شیخك قلم معجز رقملرینك اثرندن مع‌التأسف بودفعه‌لك استفاده ایده‌مدك.

ooooooooo

شرق روسك 43 نومره سنده (کراسنی‌یار) دن یازیلان مکتوبده گله‌جك سنه‌نك مای آینده اورنبورغ قاضیسی فخرالعلما رضاءالدین فخر الدینوف حضرتلرینك اورنبورغ ادارهٔ شرعیه سنده اولان امام ومدرسه‌لر احوالنی تفتیش ایدوب گزمجکی مخبر طرفندن خبرویریلیور.

ادارهٔ شرعیه ایچون بویله برخدمت لازم وفائده‌لی اوله‌جغی شبهه‌سزدر.

فقط موثوق منبعدن آلدیغمز معلوماته گوره نه‌بویله برخدمتك گله‌جك سنه ایسفا اولوب اولمیه‌جغنه ونه‌بوخدمته رضاءالدین افندی حضر تلرینك شخصی تعیین اولونماسنه دائر شیمدی یه‌قدر صلاحیتی اولان دایره‌لرده دها هیچ برقرارومدار اتخاذ اولونمامشدر.

خارج احوالاتی

ایران

قوچان

قوچانك سابق حاکمی نصیر خان بوساعت (باجگیر) ده (عشق آباد اویزدینك سرحدینك یاقینلغنده ایران کویییدر) گزلنیور (اختفا ایدیور). نصیر خانی طرفدارلرندن 120 سلاحلی آتلی محافظه ایدیور، دییورلرکه اراسان والیسی شاه حضرتلرینك طرفندن قوچان بکلربکیسینه نصیر خانی دوستاق ایتمکه دائر تلغرام گوندرمش. مذکور تلغراف‌نامه تصادفاً دوشور نصیرخانك الینه هانسیکه اوز بد بختلغنی دفع ومنع ایتمك

قصدیله بگلربگینی قتل ایدوب واوز آروادلرینی ده قاهو.لرینگ اوینه، گوندروب درحال 120 سواری ایله (شامخول) کوینه قاچیور. وشامخول کوینتن بو گونلرده (باجگیره) گلمش.

نصیر خان شاه حضرتلرینه گوندردیگی تلغرا مده گویا یازیش که 48 کویک اهالیسی اوینگ قوچالده والی اولماغینه راضیدرلر. مذکور تلغرامی 48 کویک اعیان واشرافی واداره‌چیلری امضا ایتمشلر.

نصیر خانگ شاهدن ایستدیگی خواهشی قبول اولونماسه دیورلر آتریق نهرینگ کناریندہ ساکن اولان یومودلردن (تکمرلگ بر قسم قبیله‌سیدر) حمایه توپلایوب زور ایله مقصدینه نائل اولماغه چالیشاجاق.

دیورلر مشهددن برفرقه عسکر نصیر خانی دوتمامقدن اوتری گوندریلمش.

(ز۲۹۲ پ‌ی‌س‌قای۳ ٦ ٦ز ٦ز ٣ن ٣٨)

اوزمخبرلریمزدن

موسقواددن

(22 نجی نومره‌یه علاوه)

جناب حق حضرتلری، موسقوا شهریندہ همیزی اولومدن محافظه ایلسون، چونکه اولمک هر کسگ طبیعتنه مخالف اولان شی اولماغی کبی، موسقواده اولمک ایسه دها انسانه آغیرلق و خسرانی موجبدر. اوّل بزم ملّت اسلامیه دنیاده یاشایان حالتده باشقه ملّتلره نسبتاً پک تأسف ایله و پک آغیرلق ایله معیشت ایدییورلر. معارف، تجارت و صناعت کبی شیلر بزم ملتده پک آزدر، بلکه یوق دینلسه خطا اولمازدر. بناء علیه روسیه‌نگ بیوک شهرلریندہ سکونت ایدن مسلمانلرگ خدمتلری اکثری قوروقچی اولماق، یر قازماق واقرا للرده حمال اولماق کبی خدمتلردر و بویله آلچاق خدمتلره باعث اولان شی‌ده جهالتدر. نه قدر قبیح و یمانلدر بو جهالت! نتیجهٔ کلام بودر بزلر: دنیاده یاشادیغمزده رذائل و دنیلگی باشلرمزده عمامه یرینه استعمال ایدییورز. هر ملّت بزلرگ باشلرمزه راکبدرلر. همچنین اگر موسقواده دارالبقایه کوچمک قرعه سی گلور ایسه، او وقت بدن و سومؤکلرمز (کمیک) ایسه کوپر (کوپره، ترک) منزله سنده اولیور، چونکه موسقوالگ قبرستانی بونی اقتضا ایدر یعنی بزم ابدانمزگ کوپره اولماغنی. شیمدی بیان ایدهلم موسقوا مسلمانلرینگ قبرستانلرینگ حالنی: موسقواده هر ملتدن اهالی چوق اولدیغندن قبرستانلرده پک چوقدر و هم پک گوزلجه تربیه ایدرلر، قبرستانلرینگ احاطه‌سی تازه‌در و قوروقچیسی حاضردر. اما بزم اهل اسلامگ قبرستانی ایسه چوبانلرگ همده اطرافنده خدمت ایدن ناخوش آدملرگ تسلّی خاطر قیلان یرلریدر. بناء علیه میت اولسه دفن ایله‌مک و قبر قازماق پک مشکلدر، چوق نزاع و آفتی دا عیدر. خصوصاً میتگ دفنی مصادف اولور ایسه یکشنبه و باشقه خرستیان بایرام گونلرینه میتی دفن و شرعاً لازم اولان عملرنی اجرا دن مانع اولورلر. اگر اونلره دینلسه «چیقگز» آنلر حاضردرلر دعوا و ساواش ایتمکه. بو قدری هر کسگ قلبنه جراحت صالور، تأسف علی‌التأسفدر. اگر بزم قبرستانلگ ده احاطه سی اولسه ایدی، او وقت قانون تحتینه داخل اولورده بو قسم اجنبی اهالی نگ طوپلاشمقلری اجازته موقوف اولور ایدی هم ده بو نگ کبی فنا حالده داعی اولماز ایدی. قبرستانگ احاطه‌سی اولمادیغنه سبب نه‌در؟ شیمدیه قدر سکوتدن باشقه جواب یوقدر. جوابلری او لسه شودر: اگرده قبرستانگ احاطه‌سی او لوب قوروقچی قویولسه قوروقچی‌یی چوبا لمرگ اولدوره جکلر یندن قورقویورلر. عذرلری قباحتلریندن بیوکدر. لکن حقیقت حال بودر، مثلا: هر ایشده و هر اراده خواه دنیاوی و خواه اخروی اولسون، والی و حاکم واردر. اما بزم شرعی اولان امرلر ده بابالرز و حاکملرز اماملرزدر. بناء علیه امام افندی قبرستانگ بو راقلمس یرکیمی اولماغنی هر هفته‌ده اوزی گورور، بلکه هفته‌ده ایکی یا اوچ مرتبه میتی دفن ایچون واریر، لکن لازمنجه گوزلجه تدبیر ایدوب قبرستانگ احاطه‌سی ایچون سعی و غیرت قیلماز سزلغی هر کسی تعجبه بوراقور. اما لیده گناه و قباحت پک آزدر. آنلر امام افندینگ سوزینی جان و دیلدن قبول ایدییورلر هم‌ده شوموسقوا اهالیسنده ثروت وار، بو کیمی شیلری بیلیورلر. دخی‌ده موسقوالگ اهالیسی برقاچ سنه بولندن مقدم اونگ کیمی عمومی ایشلری ایجاد ایتمک آسان اولسون ایچون جمعیت خیریهٔ اسلامیه آچماق ایچون چالیشوب ایدیلر، لکن رؤسای دینمزگ عدم رضاسی ایچون میدانه بو وقته دک چیقمامش.

شیمدی خاطره آلالم موسقوالگ سرور ینی موجب اولان حوادثنی‌ده: نه‌قدر زمانلردر که موسقوا ده ایکینجی مسجده (جامعه) احتیاج شدتله حس اولونور، بو گونه قدر لسانلرمزده مذاکره اولونماق ایله اکتفا ایدیلدی. شیمدی ایسه بالفعل ایکینجی مسجدگ کشاده اولونماغی قرییدر، چونکه جامعگ یری (توپراغی) حاضردر، هم ده بانی مسجد ایسه همچنین وار. جناب حق کندی یاردیم ویر سین آمین! الله عظیم الشان حضرتلری هر وقتده تعاون و تناصر قیلماقده دائمدر اگر انسانلر بر برینه یاردیم ایتمک ایله چالیشور ایسه. تغییر و تبدیل کندیلرمزدن ناشی‌در. چونکه جناب حق کلام قدیمنده بیورمشدر که: ان الله لایغیر مابقوم حتی یغیروا ما بانفسهم (یعنی الله هیچ قومگ النده کینی اخلاقلری تبدل ایتمزسه آلماز) بو آیت کریمه‌نگ مفهومی بزم حالمزمزی اثباتده کافی‌در.

م.

قاراباغدن

نیچه وقتدر که جریدهٔ فریده نشر ایدییور سگز، آنگ منبرجانده بنده سماعاً ویاخود مشاهدتاً مطلع اولور ایدم وهمه وقت «المیسور لایترك بالمعسور» ملاحظه‌سنه بناء استعداد عاجزانه‌م اقتضاسنجه اداره‌گره معلومات گوندرمك ایستیور ایدم، لکن دولت فخیمهٔ روسیه‌ده یگرمی ملیونه بالغ اولان مسلمان ادعاسنده بولنان قراداشلرمی وفات ایدوب مقابر جماعتده مدفون اولمرق دیگر آنلرگ انتشار جرائد ایله علمدن عبارت اولان عالم حیاته رجوع ایتمه‌لرندن مأیوس اولمش ایدم. ولهذا بنده‌نگ سزه ارسال عرائض ایله مصدع اولدیغمی و سزگ نشر ایتمکگزی تضییع عمر ظن ایتدیگمه گوره ایندیه‌دك سرکاره درد سر ویرمه‌مش ایدم، نهایت شرق روسگ (39) نجی شماره‌سنگ فیلیه تولنده باکو سکنه لرندن خیر الحاج حاجی بابا هاشموف وحاجی شیخ علی داداشوف وحاجی حاجی آقا وحاجی زین العابدین آقا تقی یوف کثرالله امثالهم جنابلرینگ غیرت وهمیت اسلامیه لرندن ناشی اولان افکار خیریه لرینی نظره آلدقده متعجباً (حوقله) یعنی (لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم) کلمهٔ شریفه لرینی تکرار ایدر ایدم زیرا که اموالگ احیاء اولنماغنه الله تعالی حضرتلری (صور اسرافیل) و (دم عیسی) دن باشقه بر شی دخی نسب بیورمیوبلر وذوات مزبوره‌نگ بدون صور اسرافیل ونفس عیسوی دیریلوب نهایت درجهٔ انسانیت واسلامیت و مدنیتده تصوّر اولنان احسانات معهوده‌یه موفق اولمالری بنده‌نی بحر حیرتده متفکر مستغرق قویمش ایدی، لکن حق تعالی حضرتلرینگ قادر علی الاطلاق اولوب طور طاغنده شجره‌دن اظهار نطق ایدن گبی ممکندر شرق روسدن دخی صور اسرافیگ تأثیر ینی ظهوره گتوروب بر مسلمان ادعاسنده بولنان قرداشلره دخی حیات اسلامیت افاضه بیورمه‌لر. بناء علیه شکرلر اولسون که بنده‌نگ گمان مزبوری خطا بولنوب فیاض مطلق حضرتلری جرائد شریفه‌لره احیاء نفوس خاصیتی افاضه بیوردقلری واضح ومبرهن اولدی. انشاالله مزبعد اگر شریعت وملّته خدمت ایتمك توفیقنه موفق اولور ایسم عرائض محقرانه‌ایله تصدیع اولنه‌جقگز.

عبدالله عبدالله زاده

بیلملی خبرلر

میوه‌لری تر وتازه صاقلاماق اصولی

نارین ویوموشاق سامانگ آراسینده، بربرینندن اوزاق اولارق محافظه‌سی مطلوب هر نوع میوه‌لی قویوب اوستنی واطرافنی ینه سامان ایله محکم برکیتمه‌لی. میوه تخته قوطیلر ایچینده ساخلانیر ایسه دها یاخشی اولار. بو نوع صاقلانمش میوه‌لر آیلر ایله تر وتازه، آغاجدن یکیجه دریلمش کبی قالورلر. قیش فصلنده وایلک بهار اوللرینده چیقارلوب صاتیلسه کلّی فایده‌لر اولاجغی شکسزدر.

سبب نه اولور که میوه‌لر اینجه، نارین سامان توزی آراسینده تر وتازه قاله بیلیر؟

میوه‌لر دائماً بر حالتده قالوب منتظم، و لطیف حرارت ایچینده بولنیور. بو حالده ایسه هوانگ، ایشیغگ، رطوبتگ ومیوه‌نی چوروده‌رك خراب ایدن شیلرگ ازجمله میقروپلرگ یوخلغندن ضررسز بر حالتده قالوب طراوتنی محافظه ایده بیلیر.

صاخیمده اولان اوزوم دانه‌لرینگ آراسینه توز یا سامان گیروب لطافتنی پوزماماق ایچون صالخیملری سامان آراسینه قویولان وقت، تاریك بر یرده ویا جونا ایله بوروه‌لیدر (۹ر۹م‌ال‌ه‌دهر).

بو قاعده آز مصرفلی، چوق نفعلی اولوب چوقدنبری تجربه اولونمشدر. میوه تجارتی ایدنلره بو اصولی اجرا ایتمه‌لری توصیه او لونور.

صاحب امتیاز محمد آغا شاه تختینسکی

اعلان

بختلی مریم

عبرتلی بر اثر در. 50 قالین صحیفه‌لردن عبارتدر. 10 نسخه‌سی 3 روبله، 15 نسخه‌سی 5 روبله‌یه هر اطرافه گونده‌ریلیر.

آدریس روسجه:

Гор. Уральскъ
Камилю Тухватуллину.

گمی علامتلی جای ایستیکر

Торговый знакъ утвержденъ Правительствомъ

سرایلر تاجری

ایمپراتور زاده میخایل نیقولایویچگ | وشوکتلی ایران شاهنشاهنگ

چای تجارت شرکتی وسوتسکی وقومپانیا موسقواده

زاقافقاز وزاقسپیسکی مملکتلری وایران ایچون اولان شعبه‌لری:

تفلیسده اون مسدانسنده دمیر ساتانلار صیراسنده‌در اصل سرمایه وتنخواهی ٦ ملیون روبله. اللك آلویری ۳۰ میلیون روبله‌به یاقیندر خوش رایحه نفیس طعم تندرلك بزیم چایگ برمجی خاصه‌لریندن‌در. هر کیم بریم چایدن بر دفعه ایشلتسه نه اینکه اوزی اوکا آلوده اولوب همه وقت اوندان ایشله‌ده جکدر، حتی دوست وآشنا لرینه دخی تعریف وتوصیه ایده‌جکدر

موسقواده وآدسده اوز عمارتمزده اولان بزیم کار خانه لریمزده بیگ بش یوزدن زیاده فعله ایشلیور. خواه روسیه دولتنده خواه خارجی مملکتلرده بر گوشه وبر یر یوقه اعلا خاصه‌لی گمی علامتلی وسوتسکی چایی ایشلنمسون‌بو جهتدن بزیم فیرمامز یوروپا قطعه یرانه ترلزیت ایله گوندریلن چایگ گومروگی اعاده اولنور.

شرکتگ اداره‌سی موسقواده در. مخصوصی شعبه‌لری:

اوده‌سا، پتربورغ، روستوو، وارشاوا، یقاتیرینبوغ، خارقوف، تفلیس، ریغا ویلینا، سیمفرو پول، شهریندہ ونیزه قورود وایریسیت هفته بازارلرینده‌در. گمی نشانلی چای ایستیکر.

12–11

Дозволено цензурою, г. Тифлисъ, 1903 года 29 іюля.

Типографія Е.И. Хеладзе' Русскій базаръ домъ армянской дух. семинаріи.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-171133730-17041532519030812-10/fragment/page=4